

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ+

Τεύχος Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Πράξεων του τομέα υδάτων του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027

**Ειδικός στόχος RSO2.5 «Προαγωγή της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό,
της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της
ολοκληρωμένης διαχείρισης και της ανθεκτικότητας των υδάτων»**

Προτεραιότητες:

05 «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»

10 «Βιώσιμη διαχείριση και ανθεκτικότητα υδάτινων πόρων»

Ιούνιος 2026

Έκδοση 3.0

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Θεσμικό πλαίσιο

Η επιλογή και έγκριση πράξεων αποτελούν αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ) που ορίζονται ακολούθως:

Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060

Οι αρμοδιότητες της ΔΑ όσον αφορά στην επιλογή και έγκριση πράξεων προβλέπονται στον Καν. (ΕΕ) 2021/1060 ως ακολούθως:

Άρθρο 73 Επιλογή πράξεων από τη διαχειριστική αρχή

Σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 2021/1060 η ΔΑ καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες που δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και σε εμποδιζόμενα άτομα, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο του κανονισμού, για την επιλογή των πράξεων η ΔΑ:

- α) εξασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις συμμορφώνονται με το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τις σχετικές στρατηγικές στις οποίες βασίζεται το πρόγραμμα, και ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος·
- β) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου·
- γ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων·
- δ) επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα·
- ε) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω οδηγίας·
- στ) επαληθεύει ότι όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο·
- ζ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου Ταμείου και ότι εντάσσονται σε έναν τύπο παρέμβασης·
- η) διασφαλίζει ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α)·
- θ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την επιτέλεση των πράξεων·
- ι) διασφαλίζει την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών.

Άρθρο 63 Επιλεξιμότητα

Στο άρθρο 63 του Καν. 2021/1060 ρυθμίζονται θέματα επιλεξιμότητας των δαπανών και συγκεκριμένα στην παρ. 6 προβλέπεται ότι οι πράξεις δεν επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους ή υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί η πρόταση από τον δικαιούχο (αίτηση χρηματοδότησης) βάσει του Προγράμματος, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκτελεστεί όλες οι σχετικές πληρωμές, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 20 του Καν. 2021/1060 για πράξεις που ανταποκρίνονται σε έκτακτες περιστάσεις.

Επίσης, στην παρ. 9 του ίδιου άρθρου του Καν. 2021/1060 ορίζεται ότι μια πράξη μπορεί να λαμβάνει στήριξη από ένα ή περισσότερα Ταμεία ή από ένα ή περισσότερα Προγράμματα και από άλλα μέσα της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι δαπάνες που δηλώνονται σε μια αίτηση πληρωμής για ένα από τα Ταμεία δεν δηλώνονται για κανένα από τα παρακάτω:

- στήριξη από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης
- στήριξη από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου Προγράμματος.

Νόμος 4914/2022

Οι απαιτήσεις του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 έχουν ενσωματωθεί στον ν. 4914/2022 και συγκεκριμένα στο άρθρο 35 «Εξειδίκευση Προγράμματος», στο άρθρο 36 «Ένταξη πράξεων στα Προγράμματα», στο άρθρο 40 «Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στα Προγράμματα» και στο άρθρο 51 «Σύγκρουση συμφερόντων», όπου ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στην επιλογή και έγκριση των πράξεων. Σημειώνεται ότι:

- ✓ Στο πλαίσιο της εξειδίκευσης του Προγράμματος, ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση για την εξειδίκευση των δράσεων αιτιολογεί ότι η δράση ή το έργο που προτείνεται συνάδει με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του σχετικού αναγκαίου πρόσφορου όρου.

Στην περίπτωση που ο αναγκαίος πρόσφορος όρος δεν εκπληρώνεται και ο φορέας πρότασης (της δράσης ή του έργου που προτείνεται για εξειδίκευση) είναι αρμόδιος για την εκπλήρωση του Α.Ο., τότε παραθέτει επίσης ενημέρωση και τεκμηρίωση πως οι προτεινόμενες δράσεις είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο (Νόμους, Υπ. Αποφάσεις, συστήματα) που η χώρα επεξεργάζεται με στόχο την πλήρωση ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου. Στην περίπτωση που ο φορέας πρότασης δεν είναι και ο αρμόδιος φορέας για την εκπλήρωση του Α.Ο., για την ενημέρωση και τεκμηρίωση, ο φορέας πρότασης θα συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑΕ.

- ✓ Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, η ΔΑ λαμβάνει υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την τήρηση των αρχών και των δικαιωμάτων του. Εφόσον, η ΔΑ έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε αρχή ή δικαίωμα του Χάρτη ανατρέχει σε «Υποστηρικτική Λίστα κατά την αξιολόγηση, και επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων», η οποία δίνει κατευθυντήριες οδηγίες ως προς την τήρηση των αρχών και των δικαιωμάτων του Χάρτη, προκειμένου η ΔΑ να διαπιστώσει ως προς ποιο δικαίωμα δεν υπάρχει συμμόρφωση. Η ΔΑ λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της πρότασης. Στην περίπτωση που η πρόταση δεν μπορεί να βελτιωθεί η ΔΑ απορρίπτει την πρόταση.
- ✓ Το πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης της σύγκρουσης συμφερόντων τίθεται από τον Καν. 2018/1046 (Δημοσιονομικός Κανονισμός) και τις «Κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού». Με βάση το πλαίσιο αυτό, σύγκρουση συμφερόντων υφίσταται όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, που συμμετέχει στην εκτέλεση του προϋπολογισμού, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιοδήποτε άλλο άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τον Δημοσιονομικό Κανονισμό, απαγορεύεται σε κάθε πρόσωπο το οποίο εμπλέκεται στη διαδικασία της αξιολόγησης, να προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια από την οποία θα μπορούσε να προκύψει σύγκρουση των συμφερόντων του με τα συμφέροντα της Ένωσης. Λαμβάνει,

επίσης, τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων στα καθήκοντα για τα οποία είναι αρμόδιο και για την αντιμετώπιση καταστάσεων που μπορεί αντικειμενικά να εκληφθούν ως σύγκρουση συμφερόντων.

Το στέλεχος/ στελέχη της ΔΑ ή οι εξωτερικοί αξιολογητές, πριν διενεργήσουν την αξιολόγηση μιας υποβληθείσας πρότασης, οφείλουν να επιβεβαιώσουν σε σχετικό πεδίο στο ΟΠΣ ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της αξιολόγησης της εν λόγω πρότασης. Η επιβεβαίωση αυτή αποτελεί μέτρο πρόληψης σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων διαχείρισης των Προγραμμάτων.

Σχετικώς με τον τομέα των υδάτων, και ειδικότερα αναφορικά με τους παρόχους των υπηρεσιών ύδατος, λαμβάνεται υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του θεματικού τομέα, και ειδικότερα ο Νόμος 5037/2023, άρθρο 35 (ΦΕΚ 78/Α/28-3-2023), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Με το ν. 5037/2023 θεσπίστηκε η υποχρέωση πιστοποίησης της διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΕΕΥ), καθώς και η υποβολή Γενικών Σχεδίων Υπηρεσιών Ύδατος (ΓΣΥΥ) και ετήσιων εκθέσεων προγραμματισμού (ΕΕΠ), ως προϋποθέσεις για την αξιολόγηση και την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.

Με το άρθρο 82 του ν. 5264/2025, επήλθε τροποποίηση των ανωτέρω απαιτήσεων, σύμφωνα με την οποία η πλήρωση των σχετικών προϋποθέσεων μετατίθεται χρονικά και ελέγχεται το αργότερο έως την 31η.12.2027. Επιπλέον, προβλέπεται ότι οι σχετικές αποφάσεις ένταξης οφείλουν υποχρεωτικά να περιλαμβάνουν ειδικό όρο περί λήψης της διαχειριστικής επάρκειας έως την ανωτέρω ημερομηνία.

Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

- Νέες πράξεις με δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος δύνανται να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ 2021–2027, υπό την προϋπόθεση της συμπερίληψης ειδικού όρου στην απόφαση ένταξης περί λήψης της διαχειριστικής επάρκειας έως την 31η.12.2027, καθώς και υπό την προϋπόθεση μη ανάληψης νομικής δέσμευσης έως την πλήρωση της ανωτέρω απαίτησης.
- Οι πράξεις που έχουν ενταχθεί με δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, θεωρούνται επιλέξιμες, υπό την προϋπόθεση της τροποποίησης της απόφασης ένταξης, ώστε να συμπεριληφθεί ειδικός όρος περί λήψης της διαχειριστικής επάρκειας έως την 31η.12.2027.
- Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα σύναψης προγραμματικής σύμβασης με άλλο πάροχο υπηρεσιών ύδατος που διαθέτει διαχειριστική επάρκεια, με Οργανισμούς Τοπικής αυτοδιοίκησης β' βαθμού ή με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που αναλαμβάνει την υλοποίηση του έργου.

Με την ερμηνευτική εγκύκλιο του ΥΠΕΝ (Το με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΓρΓΓΦΠΥ/47998/1848/29.04.2026 έγγραφο με θέμα «Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 82 του ν.5264/2025 για τα τμηματοποιημένα και τα μεταφερόμενα έργα του ΕΣΠΑ της Προγραμματικής περιόδου 2014-2020») παρασχέθηκαν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή του άρθρου 82 του ν. 5264/2025, για ήδη ενταγμένα ή προς ένταξη τμηματοποιημένα και μεταφερόμενα έργα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται μόνο η προσθήκη ειδικού όρου στις αποφάσεις ένταξης με τον οποίο να προβλέπεται η υποχρέωση λήψης της διαχειριστικής επάρκειας του δικαιούχου παρόχου υπηρεσιών ύδατος έως την 31η.12.2027.

Επομένως, για την ένταξη των έργων διαχείρισης υδάτων και λυμάτων στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, εφαρμόζονται ειδικότερα κριτήρια αξιολόγησης σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες Οδηγίες της Γ.Γ. ΕΣΠΑ του ΥΠ.ΕΘ.Ο.Ο. (με α.π. 78526ΕΞ2026/19-5-26 εγκύκλιος Οδηγιών ΓΓ ΕΣΠΑ για αξιολόγηση και υλοποίηση έργων του τομέα υδάτων) όπου συμπεριλαμβάνονται οι κατωτέρω θεσμικές απαιτήσεις για τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος – δικαιούχους των οικείων πράξεων:

(i) Διαπίστωση διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. (άρ. 12, παρ. 3 του Ν. 5037/2023)

(ii) Κατάρτιση Γενικού Σχεδίου Υπηρεσιών Ύδατος (ΓΣΥΥ) και Ετήσιας Έκθεσης προγραμματισμού προς έγκριση από τη ΡΑΕΕΥ (άρ. 35 παρ. 1 και παρ.3 του Ν. 5037/2023).

Σχετικώς λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 82 του ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» σχετικά με την τήρηση της ανωτέρω προϋπόθεσης, όπως ισχύει.

(iii) Τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας έργων διαχείρισης υδάτων και λυμάτων κατά τη μεταβατική περίοδο εφαρμογής της ολιστικής προσέγγισης στον τομέα των υδάτων με τη συμπλήρωση και υπογραφή αρμοδίως Εντύπου «Έκθεση τεκμηρίωσης της συμμόρφωσης των έργων ύδρευσης με την ολιστική προσέγγιση των υδάτων κατά τη μεταβατική περίοδο εφαρμογής της».

Στο παραπάνω πλαίσιο, η Δ.Α. του Προγράμματος «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή», λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες και τα έντυπα ΣΔΕ 2021-2027, καθώς και τη με α.π. 78526ΕΞ2026/19-5-26 εγκύκλιο Οδηγιών ΓΓ ΕΣΠΑ για αξιολόγηση και υλοποίηση έργων του τομέα υδάτων, διαμόρφωσε την μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής, τα οποία θα εφαρμοστούν για την αξιολόγηση προτεινόμενων πράξεων, πλην κρατικών ενισχύσεων, καθώς και για πράξεις, που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, στο πλαίσιο κάθε Πρόσκλησης στις Προτεραιότητες 05 και 10.

2. Μεθοδολογία Αξιολόγησης

Οι διαθέσιμες μεθοδολογίες αξιολόγησης πράξεων προς χρηματοδότηση είναι :

2.1 Διαθέσιμες μεθοδολογίες

Άμεση Αξιολόγηση. Εφόσον επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση, στην πρόσκληση ορίζεται η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων. Κάθε πρόταση που υποβάλλεται αξιολογείται άμεσα χωρίς να απαιτείται να παρέλθει η προθεσμία υποβολής. Εφόσον η πρόταση ικανοποιεί τα κριτήρια που ορίζονται στην πρόσκληση προωθείται για ένταξη στο Πρόγραμμα. Η αξιολόγηση των υποβαλλομένων προτάσεων συνεχίζεται, με τη σειρά της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής τους στο ΟΠΣ, μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης ή αξιολογηθεί ο συνολικός αριθμός των προτάσεων. Στην περίπτωση εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού, η ΔΑ ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω του ιστότοπου του Προγράμματος.

Συγκριτική Αξιολόγηση. Στη συγκριτική αξιολόγηση ορίζεται στην πρόσκληση η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθούν οι προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων. Η έναρξη της αξιολόγησης των προτάσεων ξεκινά μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες.

Για τη λήψη της απόφασης σχετικά με τη μεθοδολογία αξιολόγησης που θα επιλεγεί, η ΔΑ τεκμηριώνει την καταλληλότητα της επιλεγείσας μεθοδολογίας και εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

2.2 Επιλογή μεθοδολογίας αξιολόγησης

Κατά κανόνα η άμεση αξιολόγηση είναι ταχύτερη κατά τη διεκπεραίωσή της και επιτρέπει στους δυνητικούς δικαιούχους που διαθέτουν ετοιμότητα υποβολής προτάσεων και πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις της πρόσκλησης να χρηματοδοτηθούν χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις, αφού κάθε πρόταση αξιολογείται με τη σειρά υποβολής της.

Η συγκριτική αξιολόγηση, παρά το γεγονός ότι κατά κανόνα είναι περισσότερο χρονοβόρα διαδικασία, καθώς προϋποθέτει να έχει υποβληθεί το σύνολο των προτάσεων για να αρχίσει η αξιολόγηση, πλεονεκτεί στην τεκμηρίωση της επιλογής των πλέον κατάλληλων πράξεων, αφού κάθε πρόταση συνοδεύεται από αναλυτική κλιμακούμενη βαθμολόγηση των κριτηρίων, βάσει της οποίας επιλέγονται τελικά οι προτάσεις με τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία.

Για την επιλογή της καταλληλότερης μεθοδολογίας αξιολόγησης, ώστε να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων των Προτεραιοτήτων 5, 10 του Προγράμματος, συνεκτιμώνται οι παρακάτω παράμετροι που συσχετίζονται με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά των δράσεων που συμπεριλαμβάνονται σε κάθε πρόσκληση.

- Το πλήθος και οι αρμοδιότητες των δυνητικών δικαιούχων

Οι προσκλήσεις των Προτεραιοτήτων 5 και 10 απευθύνονται τόσο σε ομάδες δυνητικών δικαιούχων βάσει αρμοδιότητας (πάροχοι υπηρεσιών ύδατος) όσο και σε επιλεγμένους δικαιούχους όπως π.χ. το ΥΠΕΝ για τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ή δικαιούχους για την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων διαχείρισης λυμάτων, η υλοποίηση των οποίων είναι επιβεβλημένη από ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας σε επίπεδο ΕΕ.

- Το φυσικό αντικείμενο των πράξεων

Καθώς το φυσικό αντικείμενο των δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων 5 και 10 είναι πολυσχιδές (π.χ. έργα ύδρευσης, διαχειριστικά σχέδια και προγράμματα παρακολούθησης υδάτων, ολιστική διαχείριση υδάτων που διαφέρει από περιοχή σε περιοχή, διαχείριση λυμάτων σε περιοχές μη συμμόρφωσης, αντιπλημμυρικές δράσεις με τεχνικές βασισμένες στη φύση, επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων, προστασία κρίσιμων υποδομών κλπ), δεν αναμένονται, κατά κανόνα, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ομοειδείς πράξεις με απολύτως κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά το φυσικό τους αντικείμενο, για τις οποίες η σύγκριση είναι κατά κανόνα ευχερέστερη. Η άμεση αξιολόγηση είναι προσφορότερη για πράξεις μη συγκρίσιμες μεταξύ τους ή/και η υλοποίηση των οποίων είναι επιβεβλημένη από ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας σε επίπεδο ΕΕ, και περιγράφονται με σαφήνεια στην πρόσκληση.

- Το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη)

Οι πόροι που θα διατεθούν μέσω των προτεραιοτήτων 5 και 10 εκτιμάται ότι επαρκούν για τη χρηματοδότηση των προτάσεων που τελικά θα υποβληθούν, ως εκ τούτου επιλέγεται η άμεση αξιολόγηση (εφόσον άλλοι παράγοντες δεν συνηγορούν για το αντίθετο).

- Έργα στρατηγικής σημασίας για τα οποία επιλέγεται αποκλειστικά η άμεση αξιολόγηση

Οι Προτεραιότητες 5, 10 περιλαμβάνουν τον ειδικό στόχο RSO2.5 με σκοπό την προαγωγή της ασφαλούς πρόσβασης στο νερό, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων, και της ανθεκτικότητας των υδάτων.

Η Προτεραιότητα 5 περιλαμβάνει το έργο στρατηγικής σημασίας των πιλοτικών προγραμμάτων ολιστικής διαχείρισης υδάτων που απευθύνεται στους οικείους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, καθώς και δράσεις του τομέα υδάτων στα νησιά της πρωτοβουλίας GrEco islands, ενώ Προτεραιότητα 10 προωθεί το νέο στρατηγικό πυλώνα της πολιτικής συνοχής που αφορά τη βιώσιμη διαχείριση και ανθεκτικότητα των υδάτινων πόρων.

Κατόπιν συνεκτίμησης όλων των ανωτέρω παραμέτρων, στην περίπτωση του προγράμματος «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή», **επιλέγεται κατά κύριο λόγο η άμεση αξιολόγηση**.

Η διαδικασία της άμεσης αξιολόγησης επιλέγεται αφενός διότι η πλειονότητα των Προσκήσεων θα αφορά σε έργα που πρέπει υποχρεωτικά να υλοποιηθούν κατ' εφαρμογή Κοινοτικών Οδηγιών και ανελαστικών υποχρεώσεων της χώρας και αφετέρου διότι η διάρθρωση των δράσεων που θα εξειδικευθούν, θα επιδιωχθεί να έχουν υψηλό βαθμό ωριμότητας, ώστε να καθίσταται αναγκαία η ταχύτερη ολοκλήρωση ένταξης πράξεων που κατά κανόνα διαθέτουν έναντι άλλων, μεγαλύτερη ετοιμότητα επίτευξης των τεθέντων στόχων του Προγράμματος.

Σε ειδικές περιπτώσεις που θα κριθεί βάσει συνθηκών ότι για δράσεις που έχουν ομοειδή χαρακτηριστικά ώστε να καθίσταται ευχερέστερη η σύγκριση και επιπλέον, εφόσον μέσω των αντίστοιχων προσκήσεων, μπορούν να χρηματοδοτηθούν προτάσεις που δεν αποτελούν αυστηρά υποχρεώσεις της χώρας, κινούνται όμως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού κεκτημένου, μπορεί να επιλεγεί η μέθοδος της συγκριτικής αξιολόγησης σε μεταγενέστερο χρόνο σύμφωνα με το σχετική εξειδίκευση.

2.3 Στάδια επιλογής πράξεων

Οι προτάσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ. Το ηλεκτρονικό ίχνος της οριστικής υποβολής στο ΟΠΣ, ΤΔ προτεινόμενης πράξης, στοιχειοθετεί την απόλυτη σειρά εξέτασης των υποβληθεισών προτάσεων.

Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης, γίνεται από το πληροφοριακό σύστημα (ΟΠΣ) ένας αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης, προκειμένου να επιτραπεί ή όχι η υποβολή της, με τον οποίο επιβεβαιώνεται ότι:

- Η ημερομηνία υποβολής της πρότασης είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση.
- Ο αιτούμενος προϋπολογισμός της πρότασης είναι εντός ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση.
- Το τεχνικό δελτίο είναι πλήρως συμπληρωμένο.
- Η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αυτή ορίζεται στην πρόσκληση.
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη μη ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης πράξης (σύμφωνα με την παρ. 6, άρθρο 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη βεβαίωση του δικαιούχου ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση (σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρο 66 του καν. 2021/1060), ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας (σύμφωνα με το στοιχείο α), παρ. 1, άρθρο 65 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη διασφάλιση της μη διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (σύμφωνα με την παρ. 9, του άρθρου 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).

Στη συνέχεια και εφόσον έχουν διασφαλιστεί οι παραπάνω προϋποθέσεις, η αξιολόγηση των προς χρηματοδότηση πράξεων διενεργείται σε δύο στάδια:

ΣΤΑΔΙΟ Α': Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β': Αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από την καθ' ύλην αρμόδια Μονάδα της Διαχειριστικής Αρχής για τα στελέχη της οποίας διασφαλίζεται προηγουμένως ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων και τα οποία διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία για τη διενέργεια της αξιολόγησης. Η σειρά αξιολόγησης ακολουθείται απαρέγκλιτα βάσει προτεραιότητας που καθορίζεται από το ηλεκτρονικό ίχνος οριστικής υποβολής στο ΟΠΣ, εκάστης πρότασης.

Η Διαχειριστική Αρχή συνεκτιμώντας διοικητικούς, χρονικούς, και ποσοτικούς παράγοντες σχετικά με το φόρτο εργασίας, δύναται να αναθέτει σε εξωτερικούς συμβούλους υποστήριξής της (προερχόμενους από το τηρούμενο μητρώο προμηθευτών της) εργασίες αξιολόγησης προτάσεων προς χρηματοδότηση, επιταχύνοντας έτσι το παραγόμενο έργο της με απώτερο σκοπό την εμπρόθεσμη εκπλήρωση των προγραμματικών στόχων.

Η Διαχειριστική Αρχή τόσο κατά το στάδιο Α' όσο και κατά το στάδιο Β' της αξιολόγησης, δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων ενημερώνοντας εγγράφως τον δικαιούχο, σύμφωνα με τη διαδικασία: «Επιλογή και έγκριση πράξης (πλην ΚΕ)» του Συστήματος Διαχείρισης και

Ελέγχου. Ο δικαιούχος θα πρέπει να αποστέλλει τα στοιχεία εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, πέραν της οποίας η πρόταση απορρίπτεται. Στη συνέχεια, η πρόταση αξιολογείται με βάση τον αριθμό πρωτοκόλλου υποβολής των συμπληρωματικών στοιχείων.

3. Κριτήρια Επιλογής των πράξεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣ. Μετά τον αρχικό ηλεκτρονικό έλεγχο συμβατότητας που διενεργείται από το ΟΠΣ ακολουθεί το στάδιο Α'.

3.1 Στάδιο Α': Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης

Το Στάδιο Α' έχει στόχο να διασφαλίσει, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία της αξιολόγησης (συγκριτική ή άμεση), τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και στην πρόσκληση, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β' της αξιολόγησης.

Κατά το Στάδιο Α' εξετάζεται η πληρότητα της πρότασης ως προς τα παρακάτω επιμέρους κριτήρια:

A.1 Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση

Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην πρόσκληση. Ο δικαιούχος πρέπει να αναφέρεται ρητά στο σώμα της πρόσκλησης και να έχει προβλεφθεί στην αντίστοιχη εξειδίκευση της/των δράσης/ων που αφορά η πρόσκληση. Η πρόσκληση θα αναφέρει τη δυνατότητα ή μη ανάθεσης της αρμοδιότητας μέσω προγραμματικής σύμβασης

1.1 Αρμοδιότητα δικαιούχου να υλοποιήσει την πράξη

Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης της πράξης. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης, όπως κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων κλπ που η ΔΑ αναζητάει από την καρτέλα του δικαιούχου στο ΟΠΣ.

1.2 Αρμοδιότητα του φορέα λειτουργίας και συντήρησης

Εξετάζεται εάν ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις έχει τη σχετική αρμοδιότητα. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης, όπως κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων κ.λπ. που η ΔΑ αναζητάει από το ΟΠΣ. Εάν ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο της πράξης και τα στοιχεία αυτά δεν υπάρχουν στο ΟΠΣ, τότε υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της πρότασης. Πρέπει επιπλέον να επαληθεύεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.

Ειδικότερα και κατ' εφαρμογή του αρ. 36 παρ.3θ, του ν.4914/22, πρέπει επιπλέον να επαληθεύεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.

1.3 Διαπίστωση διαχειριστικής επάρκειας του παρόχου υπηρεσιών ύδατος

Όπου απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο του θεματικού τομέα των Προτεραιοτήτων 5, 10 εξετάζεται εάν ο φορέας πρότασης ή/και δικαιούχος ή/και φορέας λειτουργίας διαθέτει την απαιτούμενη πιστοποίηση της διαχειριστικής επάρκειας παρόχου υπηρεσιών ύδατος από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 12 του Ν. 5037/23 (ΦΕΚ 78/Α/28-3-2023).

Η διαπίστωση της διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 12 του Ν. 5037/23 (ΦΕΚ 78/Α/28-3-2023) και αποτελεί προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα των υπηρεσιών ύδατος. Με βάση όσα προβλέπονται στο αρ. 82, παρ 1, 2 του ν. 5264/25 (Α'239) μπορεί να τίθενται όροι σε αποφάσεις ένταξης έργων παρόχων υπηρεσιών ύδατος στο πλαίσιο προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ο έλεγχος εκπλήρωσης του κριτηρίου, κατά περίπτωση, γίνεται :

Περίπτωση (I). Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος είναι δικαιούχος της προτεινόμενης πράξης και διαθέτει απόφαση διαπίστωσης διαχειριστικής επάρκειας από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ).

- Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος υποβάλλει, μαζί με την πρόταση χρηματοδότησης (Τεχνικό Δελτίο Πράξης), την απόφαση διαπίστωσης διαχειριστικής επάρκειας της ΡΑΑΕΥ.

Περίπτωση (II). Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος είναι δικαιούχος της προτεινόμενης πράξης και δεν διαθέτει απόφαση διαπίστωσης διαχειριστικής επάρκειας της ΡΑΑΕΥ:

- Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος υποβάλλει, μαζί με την πρόταση χρηματοδότησης (Τεχνικό Δελτίο Πράξης), υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του, με την οποία δηλώνει ότι α) δεσμεύεται να προσκομίσει απόφαση διαπίστωσης διαχειριστικής επάρκειας της ΡΑΑΕΥ έως την ημερομηνία που θα τεθεί ως ειδικός όρος στην απόφαση ένταξης, η οποία δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της 31ης.12.2027 και β) δεν δύναται να αναλάβει νομική δέσμευση για την πράξη πριν από την προσκόμιση της ανωτέρω απόφασης.

Περίπτωση (III). Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος εμπλέκεται στην υλοποίηση της πράξης μόνο ως φορέας λειτουργίας και συντήρησης:

- Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος (άλλος από τον πάροχο) υποβάλλει, μαζί με την πρόταση χρηματοδότησης (Τεχνικό Δελτίο Πράξης), την απόφαση διαπίστωσης διαχειριστικής επάρκειας του παρόχου υπηρεσιών ύδατος της ΡΑΑΕΥ.
- Εάν ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος δεν διαθέτει πιστοποίηση, ο δικαιούχος (άλλος από τον πάροχο) υποβάλλει, μαζί με το Τεχνικό Δελτίο Πράξης, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του παρόχου υπηρεσιών ύδατος με την οποία ο πάροχος δηλώνει ότι δεσμεύεται να προσκομίσει την απόφαση διαπίστωσης διαχειριστικής επάρκειας της ΡΑΑΕΥ έως την ημερομηνία που θα τεθεί ως ειδικός όρος στην απόφαση ένταξης και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο έως την υποβολή του Τεχνικού Δελτίου Πράξης ολοκλήρωσης.

Το κριτήριο 1.3 αφορά και τα μεταφερόμενα και τμηματοποιημένα έργα υπηρεσιών ύδατος (συμβασιολογημένα ή μη). Για τα έργα αυτά δεν υπάρχει ωστόσο υποχρέωση περί μη ανάληψης νομικής δέσμευσης και ως εκ τούτου δεν θα συμπεριλαμβάνεται ο όρος β) που αναφέρεται στην περίπτωση ii) ανωτέρω

Το κριτήριο 1.3 δεν εξετάζεται σε περίπτωση που η πράξη δεν αφορά το πεδίο αρμοδιότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος δυνάμει του Ν.5037/2024, όπως ισχύει κάθε φορά

A.2 Τυπική πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (π.χ. μελέτες, διοικητικές πράξεις, τυποποιημένα έντυπα, κ.λπ.) σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση.

Τεκμηριώνεται βάσει σχετικής αναφοράς του ΟΠΣ σύμφωνα με την οποία έχουν υποβληθεί όλα τα προαπαιτούμενα συνοδευτικά στοιχεία της πρότασης.

2.1 Εκπόνηση Γενικού Σχεδίου Υπηρεσιών Ύδατος (ΓΣΥΥ) και Ετήσιας Έκθεσης Προγραμματισμού

Όπου προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο του θεματικού τομέα των Προτεραιοτήτων 5, 10 κατά τα οριζόμενα στον Ν. 5037/23, αρ. 35 (ΦΕΚ 78/Α/28-3-2023) και την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΣΔΥΥ/53924/460/2023, εξετάζεται εάν έχει εκπονηθεί Γενικό Σχέδιο Υπηρεσιών Ύδατος (Γ.Σ.Υ.Υ.) πενταετούς διάρκειας και Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού (Ε.Ε.Π.) του παρόχου υπηρεσιών ύδατος που υποβάλλονται στη ΡΑΑΕΥ. Οι υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών ύδατος, ορίζονται στο αρ. 35, του Ν. 5037/23 (ΦΕΚ 78/Α/28-3-2023) και περιλαμβάνουν την κατάρτιση Γενικών Σχεδίων Υπηρεσιών Ύδατος (Γ.Σ.Υ.Υ.) πενταετούς διάρκειας και Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού (Ε.Ε.Π.). Τα Γ.Σ.Υ.Υ. αποτελούν τη μελέτη και καταγραφή ορθολογικών,

αποδοτικών και βιώσιμων τρόπων και μεθοδολογιών διαχείρισης του υδροδοτικού και αποχετευτικού συστήματος των παρόχων και περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα οριζόμενα στην παρ. 1 του αρ. 35 του ανωτέρω Νόμου. Η Ε.Ε.Π. περιλαμβάνει τουλάχιστον τα οριζόμενα στην παρ. 3 του αρ. 35 του ανωτέρω Νόμου

Ο έλεγχος εκπλήρωσης του κριτηρίου, κατά περίπτωση γίνεται :

Περίπτωση (I) Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος είναι δικαιούχος της προτεινόμενης πράξης και έχει εκπονήσει το ΓΣΥΥ και την Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού.

- Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος υποβάλλει, μαζί με την πρόταση χρηματοδότησης (Τεχνικό Δελτίο Πράξης), υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του, με την οποία δηλώνει ότι έχει εκπονήσει και υποβάλει το ΓΣΥΥ και την Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού στη ΡΑΑΕΥ, σύμφωνα με το άρθρο 35 ν.5037/2023 και την ΥΠΕΝ/ΔΣΔΥΥ/53924/460/2023 απόφαση. Η υπεύθυνη δήλωση συνοδεύεται από το σχετικό πρωτόκολλο υποβολής στη ΡΑΑΕΥ.

Περίπτωση (II) Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος είναι δικαιούχος της προτεινόμενης πράξης και δεν έχει εκπονήσει το ΓΣΥΥ και την Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού

- Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος υποβάλλει, μαζί με την πρόταση χρηματοδότησης (Τεχνικό Δελτίο Πράξης), υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του, με την οποία δηλώνει ότι δεσμεύεται να προσκομίσει στη Διαχειριστική Αρχή το πρωτόκολλο υποβολής των ΓΣΥΥ και της Ετήσιας Έκθεσης Προγραμματισμού (όταν τα εκπονήσει) στη ΡΑΑΕΥ, έως την ημερομηνία που θα τεθεί ως ειδικός όρος στην απόφαση ένταξης, η οποία δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της 31ης.12.2027.

Περίπτωση (III) Ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος εμπλέκεται στην υλοποίηση της πράξης μόνο ως φορέας λειτουργίας και συντήρησης

- Ο δικαιούχος (άλλος από τον πάροχο) υποβάλλει, μαζί με την πρόταση χρηματοδότησης (Τεχνικό Δελτίο Πράξης), υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του παρόχου υπηρεσιών ύδατος κατά περίπτωση σύμφωνα με τις ανωτέρω περιπτώσεις I ή II.

Το κριτήριο 2.1 δεν εξετάζεται:

α) σε περίπτωση τμηματοποιημένων και μεταφερόμενων πράξεων αρμοδιότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος

β) σε περίπτωση που η πράξη δεν αφορά το πεδίο αρμοδιότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος δυνάμει του Ν.5037/2024, όπως ισχύει κάθε φορά

A3. Η Πράξη εμπίπτει στο Στόχο Πολιτικής, στους Ειδικούς στόχους στα πεδία παρέμβασης, καθώς και στους τύπους των δράσεων και στους όρους της εκάστοτε πρόσκλησης.

Εξετάζεται εάν η πράξη εμπίπτει στο στόχο πολιτικής, στην προτεραιότητα, στους ειδικούς στόχους, στα πεδία παρέμβασης, καθώς και στους τύπους των δράσεων και στους όρους της οικείας πρόσκλησης και βρίσκεται σε αντιστοιχία με την ισχύουσα εξειδίκευση.

Γενικά η επιλεξιμότητα της αξιολογούμενης πρότασης τεκμηριώνεται μέσω εξέτασης όλων των θεμάτων όπως ορίζονται στο αρ. 40 του ν.4914/22. Ειδικότερα και κατ' εφαρμογή του 36, παρ. 3β του ν. 4914/22, πρέπει να αιτιολογείται ότι εφόσον η αξιολογούμενη πράξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδει με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τα έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου. Το κριτήριο λαμβάνει θετική αξιολόγηση εφόσον επιπλέον των ανωτέρω, η υποβαλλόμενη πρόταση χρηματοδότησης συνάδει με οποιονδήποτε όρο έχει τεθεί στην οικεία πρόσκληση (π.χ. ανώτατο όριο προϋπολογισμού χρηματοδότησης, συγκεκριμένες απαιτήσεις μελετητικής ή αδειοδοτικής ωρίμανσης κ.ο.κ).

A4. Υποβολή αποφάσεων των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων

Εξετάζεται εάν υποβάλλονται αποφάσεις των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία. Για την τεκμηρίωση προσκομίζονται οι αντίστοιχες αποφάσεις αρμοδίως υπογεγραμμένες.

Όλα τα κριτήρια του σταδίου Α΄, έχουν υποχρεωτική εφαρμογή και η θετική αξιολόγησή τους αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει το στάδιο Β΄.

Σε περίπτωση που δεν εκπληρώνονται όλα τα κριτήρια, η πρόταση απορρίπτεται και ενημερώνεται ο δικαιούχος.

3.2 Στάδιο Β΄: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.

Κατά το Στάδιο Β΄ διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής πράξεων τα οποία διακρίνονται σε τέσσερις βασικές ομάδες. Ακολούθως, παρατίθενται τα στοιχεία που δύνανται να αξιολογηθούν για επιμέρους κριτήρια επιλογής πράξεων:

3.2.1 1η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Πληρότητα περιεχομένου της πρότασης

Κατά την εξέταση της εν λόγω ομάδας κριτηρίων αξιολογείται:

- **Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικειμένου της πράξης.**

Η πράξη εξετάζεται ως προς:

α) τα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά της

β) τον τρόπο υλοποίησης (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της πράξης με αναφορά σε όλα τα επιμέρους υποέργα αυτής, απαιτούμενες ενέργειες/ εργασίες που συνάδουν με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίησή της, χρονική αλληλουχία ενεργειών, καταλληλότητα δράσεων προβολής και επικοινωνίας ανάλογης έκτασης με την πράξη)

γ) την αποτύπωση των παραδοτέων της πράξης.

(Το κριτήριο είναι είτε δυαδικό (ναι/όχι))

- **Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού.**

Εξετάζεται ο προϋπολογισμός της πράξης σε σχέση με το προτεινόμενο για συγχρηματοδότηση φυσικό της αντικείμενο.

Η πράξη εξετάζεται ως προς:

Α. Η πληρότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού. Εξετάζεται εάν η πρόταση περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου/ παραδοτέων, καθώς και αν συμμορφώνεται με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας και τους τυχόν ειδικότερους όρους της πρόσκλησης, ώστε αφενός να εξασφαλίζεται η επαρκής χρηματοδότηση του επιδιωκόμενου λειτουργικού αποτελέσματος της πράξης αλλά και να αποφεύγονται μη αναγκαία ή μη επιλέξιμα κόστη. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια παραδείγματα:

- Για την κατασκευή έργου υποδομής, ενδέχεται να απαιτούνται οι εξής δαπάνες: απόκτηση γης, σύνδεση της υποδομής με δίκτυα ΟΚΩ, ενεργειακός επιθεωρητής, ελεγκτής δόμησης, πιστοποιημένος εκτιμητής, βασικός μελετητής.

- Για την προμήθεια εξοπλισμού ενδέχεται να απαιτούνται διαμορφώσεις των χώρων εγκατάστασης του εξοπλισμού.
- Για ηλεκτρονικές υπηρεσίες /προϊόντα είναι πιθανόν να απαιτείται αναβάθμιση ηλεκτρονικών συστημάτων των χρηστών.
- Για τα έργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα εξετάζεται εάν: (i) οι κατηγορίες δαπανών που δηλώνονται στο σχέδιο υλοποίησης με ίδια μέσα συνάδουν με το φυσικό αντικείμενο, τα πακέτα εργασίας και τα παραδοτέα/εκροές/αποτελέσματα, καθώς και τις δραστηριότητες/ενέργειες που η υλοποίησή τους είναι απαραίτητη για την επίτευξη του παραδοτέου/ων (ή εκροών/αποτελέσματος) και (ii) ορθά κατανέμονται οι κατηγορίες δαπανών στις επί μέρους εργασίες και πακέτα εργασίας.

Σημειώνεται ότι η πληρότητα του προϋπολογισμού δραστηριοτήτων ή ενεργειών που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν με τη χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους θεωρείται ότι εξασφαλίζεται, χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση από τη ΔΑ κατά το στάδιο αυτό, εφόσον οι επιλογές αυτές προβλέπονται στην πρόσκληση για υποβολή προτάσεων και η επιλογή απλοποιημένου κόστους καλύπτει το σύνολο των αναγκαίων δαπανών για την υλοποίηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων/ενεργειών.

B. Το εύλογο του κόστους της προτεινόμενης πράξης. Εξετάζεται κατά πόσο η κοστολόγηση της προτεινόμενης πράξης είναι εύλογη. Πιο συγκεκριμένα:

1. Δημόσιες συμβάσεις

1α. Δημόσια έργα και δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών

Οι προϋπολογισμοί των παραπάνω κατηγοριών προκύπτουν από τα αναλυτικά τιμολόγια δημοσίων έργων για διάφορες κατηγορίες (Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πρασίνου κλπ) και από τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών αντίστοιχα. Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός θα πρέπει να έχει συνταχθεί με βάση τα τελευταία εγκεκριμένα τιμολόγια. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει να προκύπτει από εγκεκριμένες μελέτες, ανάλογα με το ακολουθούμενο σύστημα δημοπράτησης και θα πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Ειδικότερα η κοστολόγηση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων θα πρέπει να είναι ανάλογη με τον πληθυσμό σχεδιασμού, καθώς τυχόν υπερδιαστασιολόγηση θα οδηγήσει σε περικοπή του υπερβάλλοντος οικονομικού και φυσικού αντικείμενου.

1β. Προμήθειες

Το εύλογο του προϋπολογισμού για προμήθειες μπορεί να βασισθεί:

- στο πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης,
- σε μη δεσμευτικές προσφορές (π.χ. τουλάχιστον τρεις προσφορές από ισάριθμους ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές) που υποβάλλονται από τον δυνητικό δικαιούχο, κατόπιν σχετικής έρευνας αγοράς από ορισμένη προς τούτο επιτροπή του. Στην έρευνα αγοράς θα πρέπει να αποδεικνύεται η ζήτηση τιμών μονάδος ομοειδούς αντικειμένου σε μη συνδεδεμένους καθ' οιονδήποτε τρόπο προμηθευτές. Τα αποτελέσματα της έρευνας και η εξαγωγή μέσου όρου προσφερόμενων τιμών θα πρέπει να αποτυπώνονται σε πρακτικό αρμοδίως υπογεγραμμένο από την επιτροπή διερεύνησης κόστους και εγκεκριμένο από το αρμόδιο όργανο του δικαιούχου, προς της υποβολής πρότασης χρηματοδότησης.

1γ. Υπηρεσίες

Το εύλογο του προϋπολογισμού για υπηρεσίες μπορεί να βασισθεί στο πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης.

2. Υλοποίηση έργων με Ίδια Μέσα

Το εύλογο του κόστους στα έργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα τεκμηριώνεται από την ανάλυση του προϋπολογισμού των επί μέρους κατηγοριών δαπανών στον αναλυτικό προϋπολογισμό του υποέργου

αυτεπιστασίας, που επισυνάπτει ο δικαιούχος κατά την υποβολή της πρότασής του (τυποποιημένα έντυπα excel).

Η ΔΑ εξετάζει το εύλογο του προϋπολογισμού κάθε κατηγορίας δαπάνης που κρίνεται ως απαραίτητη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου, στη βάση τεκμηρίωσης που συνυποβάλλει ο δυνητικός δικαιούχος όπως π.χ. μισθοδοτικές καταστάσεις του μισθοδοτούμενου προσωπικού που θα απασχοληθεί στην εκτέλεση του έργου, μη δεσμευτικές προσφορές για προμήθειες ή υπηρεσίες, ενδεικτικά κόστη μετακινήσεων κ.λπ., λαμβάνοντας υπόψη και τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας για την κάθε κατηγορία δαπάνης βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας.

Σημειώνεται ότι το εύλογο του προϋπολογισμού δραστηριοτήτων ή ενεργειών που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν με τη χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους θεωρείται ότι εξασφαλίζεται, χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση από τη ΔΑ κατά το στάδιο αυτό, εφόσον οι επιλογές αυτές προβλέπονται στην πρόσκληση για επιλογή προτάσεων και η επιλογή απλοποιημένου κόστους καλύπτει το σύνολο των αναγκών δαπανών για την υλοποίηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων/ ενεργειών.

Γ. Η ορθή κατανομή του προϋπολογισμού. Εξετάζεται η ορθή κατανομή του προϋπολογισμού στις επιμέρους εργασίες/ είδη δαπανών σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο/ παραδοτέα της πράξης.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος.**

Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα ολοκλήρωσης της πράξης η οποία εξετάζεται σε σχέση με:

α) το φυσικό αντικείμενο (μέγεθος, πολυπλοκότητα, κ.λπ. της πράξης)

β) την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης (διαγωνιστική διαδικασία, αυτεπιστασία, επιταγές εισόδου (voucher), κ.λπ.)

γ) το επίπεδο ωριμότητας της πράξης σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων, προκήρυξη για επιλογή ωφελουμένων, υπουργικές αποφάσεις εφαρμογής κλπ.

δ) τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα, διοικητικές ή δικαστικές εμπλοκές, πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης κ.λπ..

Επικουρικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί, με βάση την πρότερη εμπειρία της ΔΑ και άλλα διαθέσιμα εργαλεία.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι))

3.2.2 2η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Τήρηση θεσμικού πλαισίου και ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών

- **Τήρηση θεσμικού πλαισίου ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών.**

Εξετάζεται εάν το προτεινόμενο στο ΤΔΠ θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των υποέργων συνάδει με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αυτός αποτυπώνεται κωδικοποιημένα στον συνημμένο στις Προσκήσεις «Πίνακα για τη Συμμόρφωση των Πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και σύμφωνα με τη σχετική υποστηρικτική λίστα των οδηγιών αξιολόγησης του ΣΔΕ.

Εφόσον έχουν προηγηθεί της πρότασης σχετικές ενέργειες, εξετάζεται εάν ο δικαιούχος έχει τηρήσει μέχρι τη στιγμή της υποβολής της πρότασης τους κατά περίπτωση ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες για την προτεινόμενη πράξη.

Για τις περιπτώσεις ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων εφαρμόζονται, τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες έγκρισης σταδίων δημοσίων συμβάσεων του Εγχειριδίου Διαδικασιών του ΣΔΕ. Στις περιπτώσεις που κατά τη διαδικασία της εξέτασης των σταδίων δημοσίων συμβάσεων εντοπιστεί παρατυπία, στη διατύπωση γνώμης ορίζονται τα προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα ή το ποσοστό της κατ' αποκοπή διόρθωσης που επιβάλλεται από τη ΔΑ, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά οριζόμενα στην απόφαση της Επιτροπής C (2019) 3452 final/14.5.2019 (κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για δημοσιονομικές διορθώσεις σε δημόσιες συμβάσεις).

Κατ'εφαρμογή του αρ 36, παρ.3 ε, στ, ζ θα πρέπει να:

- 1) επαληθεύεται ότι, όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη Διαχειριστική Αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο,
- 2) διασφαλίζεται ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που αποτελεί αντικείμενο μετεγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κανονισμού ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του Κανονισμού,
- 3) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά σε παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την εκτέλεση των πράξεων
(Το κριτήριο είναι τριαδικό (ναι/όχι/δεν απαιτείται)).

- **Τήρηση θεσμικού πλαισίου πλην δημοσίων συμβάσεων.**

Για τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες δημοσίων συμβάσεων εξετάζεται η τήρηση του ειδικότερου πλαισίου που θεσπίζεται για τις ανάγκες διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου και εφαρμογής συγκεκριμένου τύπου πράξεων/ υποέργων. Εξετάζεται δηλαδή, εάν η υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης/ υποέργου σχεδιάστηκε κατά τρόπο συμβατό με τα οριζόμενα στο εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένου και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτός αποτυπώνεται κωδικοποιημένα στον συνημμένο στις Προσκήσεις «Πίνακα για τη Συμμόρφωση των Πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και σύμφωνα με τη σχετική υποστηρικτική λίστα των οδηγιών αξιολόγησης του ΣΔΕ.

(Το κριτήριο είναι τριαδικό (ναι/όχι/δεν απαιτείται)).

- **Συμβατότητα της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.**

Εξετάζεται εάν η πράξη είναι συμβατή με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση που η πράξη είναι κρατική ενίσχυση θα πρέπει να αποτυπώνονται οι ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο δικαιούχος ώστε να διασφαλίσει εκ των προτέρων το συμβιβασμό της χορηγούμενης ενίσχυσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού περί κρατικών ενισχύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι μία αντικειμενική και νομική έννοια που ορίζεται απευθείας από την Συνθήκη και ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Παράρτημα III του Οδηγού Αξιολόγησης δίνονται κατευθύνσεις / οδηγίες ώστε να εξετάζεται εάν η πράξη είναι κρατική ενίσχυση. Στην περίπτωση που η πράξη δεν είναι κρατική ενίσχυση θεωρείται ότι ικανοποιείται το κριτήριο.

Τεκμηριώνεται σε σχέση με τη συμβατότητα ως ΚΕ βάσει κανονισμών και αποφάσεων καθώς και σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Υπηρεσίας (Ειδ. Υπηρεσ. Κρατ. Ενισχύσεων) όπου απαιτείται. Η αιτιολόγηση-τεκμηρίωση γίνεται λαμβάνοντας υπόψη και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III του Οδηγού: Ο.Ι.1_1.

(Το κριτήριο είναι τριαδικό (ναι/όχι/δεν ενέχει Κ.Ε.)).

- **Αειφόρος ανάπτυξη.**

Εξετάζεται με ποιο τρόπο η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της εγκεκριμένης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων κάθε Προγράμματος.

Ελέγχεται και τεκμηριώνεται με βάση στοιχεία σε αναλυτικό πίνακα, σχετικά με τη συμβατότητα της πράξης με την ΚΥΑ ΣΜΠΕ του Προγράμματος.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας.**

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται σε έργα υποδομής με αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών. Εξετάζεται η διασφάλιση της κλιματικής ανθεκτικότητας της προτεινόμενης υποδομής, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027» (2021/C 373/01)¹ Εξετάζεται με βάση λίστα αξιολόγησης της έκθεσης τεκμηρίωσης της κλιματικής ανθεκτικότητας του έργου. Η έκθεση τεκμηρίωσης που υποβάλλεται από το δικαιούχο συντάσσεται με βάση τις οικείες οδηγίες της ΕΥΘΥ. Σημειώνεται σχετικά ότι σύμφωνα με αρ.45 του Ν.4936/2022, το άρθρο 18 σχετικά με την ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση και την τροποποίηση του Παραρτήματος II του ν. 4014/2011 (Α' 209), ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2024.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.**

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη έχει διαφορετικό αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες. Σημειώνεται ότι η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου. Εξετάζεται εάν η πράξη συνεκτιμά και υπερασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και ενσωματώνει τη διάσταση του φύλου. Η θετική απάντηση («ΝΑΙ») του κριτηρίου εξασφαλίζεται και στην περίπτωση που η πράξη αφορά στο σύνολο του πληθυσμού και ως εκ τούτου ωφελούνται με τον ίδιο τρόπο οι γυναίκες και οι άνδρες, χωρίς καμία διάκριση.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.**

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η θετική απάντηση («ΝΑΙ») του κριτηρίου εξασφαλίζεται και στην περίπτωση που η πράξη αφορά στο σύνολο του πληθυσμού, χωρίς καμία διάκριση.

Τεκμηριώνεται λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.**

Εξετάζεται πώς η πράξη διασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση κατά την οποία έχει ήδη αρχίσει η υλοποίηση της πράξης και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα. Για την εξειδίκευση του κριτηρίου αυτού επισυνάπτεται σχετικό Παράρτημα II του Οδηγού: Ο.Ι.1_1.

Ειδικά για το εν λόγω κριτήριο διευκρινίζεται ότι η θετική απάντηση («ΝΑΙ») καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην πράξη περιλαμβάνονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ.

¹ Και με τις τυχόν περαιτέρω κατευθύνσεις που θα δοθούν από την ΕΑΣ.

- Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης βάσει της οποίας δεν κωλύεται (π.χ. περίπτωση ανακατασκευής τάπητα οδοστρώσις κλπ) ή δεν απαιτείται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ (π.χ. Προγράμματα τύπου «Εξοικονομώ κατ' οίκον» κλπ).

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

Υπογραμμίζεται ότι δεν μπορεί να ενταχθεί πράξη η οποία συμβάλλει αρνητικά έστω και σε ένα από τα παραπάνω κριτήρια.

3.2.3 3η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Σκοπιμότητα πράξης

Προκειμένου να αξιολογηθεί η σκοπιμότητα μιας πράξης αυτή εξετάζεται ως προς τα παρακάτω κριτήρια:

• Αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης:

Εξετάζεται η παρεχόμενη στο ΤΔΠ τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης και ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη πράξη συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή του προβλήματος που έχει εντοπιστεί ή/και στην αποτυχία της αγοράς που έχει προσδιοριστεί, καθώς και το βαθμό συμβολής της προτεινόμενης πράξης στην κάλυψη/ αντιμετώπιση των αναγκών σε σχέση με την κρισιμότητα του προβλήματος στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ειδικού στόχου/ κατηγορίας δράσεων.

Επίσης, εξετάζεται αν η πράξη συνάδει (εφόσον οφείλει) με τις απαιτήσεις τυχόν θεσμοθετημένων στρατηγικών/ επιχειρησιακών σχεδίων (ενδεικτικά Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών, Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Πλημμυρών κ.α.)

Τεκμηριώνεται με σχετική έκθεση/μελέτη σκοπιμότητας και αναγκαιότητας υλοποίησης της πράξης ή άλλη κατάλληλη τεκμηρίωση εφόσον πρόκειται για πράξη που εμπίπτει στο πλαίσιο ή υλοποιείται προς εφαρμογή θεσμοθετημένων στρατηγικών/ επιχειρησιακών σχεδίων (ενδεικτικά Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών, Στρατηγικό Σχέδιο Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας, Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Πόσιμου Νερού κλπ), Ενωσιακών Οδηγιών και Κανονισμών (π.χ. Οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, Οδηγία ποιότητας νερού για ανθρώπινη κατανάλωση, Οδηγία για την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων πλημμύρας κλπ), κατά περίπτωση ανάλογη των πεδίων παρέμβασης 058, 062, 063, 064, 065.

Ειδικότερα, η αναγκαιότητα υλοποίησης προτεινόμενων έργων διαχείρισης αστικών λυμάτων και πόσιμου ύδατος τεκμηριώνεται στο πλαίσιο κάλυψης των στόχων των αντίστοιχων εγκεκριμένων Επιχειρησιακών Σχεδίων ήτοι το Γενικό Σχέδιο Ύδρευσης ή το Γενικό Σχέδιο Υπηρεσιών Ύδατος (ν. 5037/2024), το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Πόσιμο Νερό (ΕΕΣΝ) ή το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για τη Διαχείριση Λυμάτων ή άλλο στρατηγικό ή επιχειρησιακό σχέδιο ανάλογης κλίμακας που τυχόν έχει υιοθετηθεί από τις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές, καθώς επίσης και προτεινόμενες από την ΕΕ καλές πρακτικές. Με την ανωτέρω αρχή πρέπει να συμμορφώνονται και έργα αφαλάτωσης για παροχή πόσιμου ύδατος με σκοπό την ενίσχυση της επάρκειάς του και τη μείωση του λειτουργικού κόστους των αναγκαίων υποδομών, οπουδήποτε πρόκειται να υλοποιηθούν.

Απαιτείται ειδική αναφορά σε περίπτωση που η αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης συσχετίζεται με απόφαση του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).

Σε κάθε περίπτωση η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας του έργου δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την μελετητική του ωριμότητα αλλά από τον σαφή προσδιορισμό του προβλήματος που θεραπεύει.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

• Συμμόρφωση με ολιστική προσέγγιση στον τομέα των υδάτων

Το κριτήριο εφαρμόζεται σε νέα έργα ή μεταφερόμενα έργα αποχέτευσης, επεξεργασίας λυμάτων ή ύδρευσης, που δεν είχαν ενταχθεί μέχρι την αντίστοιχη για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες έργων, ημερομηνία έγκρισης από την ΕπΠα των παρόντων κριτηρίων.

Το συγκεκριμένο κριτήριο αποσκοπεί στον έλεγχο εκπλήρωσης βασικών στοιχείων σχεδιασμού και ζήτησης των νέων έργων, εξέτασης ότι επιλέχθηκε η βέλτιστη λύση, πληρότητας του έργου ώστε να είναι λειτουργικό στο σύνολο του καθώς και να εξασφαλίζεται η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα του έργου.

Από την παρούσα μεταβατική διαδικασία εξέτασης της συμμόρφωσης με την ολιστική προσέγγιση εξαιρούνται τμηματοποιημένα έργα και μικρά έργα ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές (νησιωτικές και ορεινές) που συμπεριλαμβάνονται σε στρατηγικές ΟΧΕ για λύματα και πόσιμο νερό (παρ. 3.2 εγγράφου με απ 78526ΕΞ2026/19-5-26 Οδηγιών ΓΓ ΕΣΠΑ για αξιολόγηση και υλοποίηση έργων του τομέα υδάτων)

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης συμμόρφωσης με την ολιστική προσέγγιση στον τομέα υδάτων», που υποβάλλεται μαζί με την πρόταση (ΤΔΠ) χρηματοδότησης, η οποία περιλαμβάνει επιμέρους ερωτήματα/κριτήρια, τα οποία πρέπει να απαντηθούν /συμπληρωθούν από τον δικαιούχο, αναλόγως αν το προτεινόμενο έργο αφορά σε αποχέτευση- επεξεργασία λυμάτων ή ύδρευση.

Η αξιολόγηση της έκθεσης από τη ΔΑ αποτυπώνεται στη διακριτή «Λίστα ελέγχου συμμόρφωσης» στην ολιστική προσέγγιση αναλόγως αν πρόκειται για έργο λυμάτων ή υδατος και προϋπόθεση για την θετική αξιολόγηση του κριτηρίου της ολιστικής προσέγγισης είναι η επαλήθευση και πλήρης κάλυψη στην ανωτέρω λίστα όλων των ερωτημάτων/κριτηρίων της έκθεσης.

Στη λίστα ελέγχου συμπεριλαμβάνονται 2 υπο-κριτήρια (Γ1 και Γ3) με δυνατότητα υποβολής των εγγράφων τεκμηρίωσης σε μεταγενέστερο χρόνο. Σε περίπτωση που η υποβολή τεκμηρίωσης παραπέμπει σε επόμενο, μετά την απόφαση ένταξης, χρόνο, με βάση υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου, η ΔΑ/ΕΦ συμπεριλαμβάνει σχετικό ειδικό όρο στην απόφαση ένταξης με προθεσμία συμμόρφωσης.

Επισημαίνεται ότι από την λίστα ελέγχου τόσο για έργα λυμάτων όσο και για έργα ύδρευσης το κριτήριο "Τιμολογιακή πολιτική" δεν εξετάζεται διότι αποτελεί στοιχείο της διαχειριστικής επάρκειας που έχει εξετασθεί στο Α Στάδιο αξιολόγησης.

Το κριτήριο δεν εξετάζεται (παρ. 3.2 εγγράφου με απ 78526ΕΞ2026/19-5-26 Οδηγιών ΓΓ ΕΣΠΑ για αξιολόγηση και υλοποίηση έργων του τομέα υδάτων) στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) στα τμηματοποιημένα έργα

β) σε μικρά έργα ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές (νησιωτικές και ορεινές) που συμπεριλαμβάνονται σε στρατηγικές ΟΧΕ για λύματα και πόσιμο νερό (παρ. 3.2 εγγράφου με απ 78526ΕΞ2026/19-5-26 Οδηγιών ΓΓ ΕΣΠΑ για αξιολόγηση και υλοποίηση έργων του τομέα υδάτων)

Επίσης

γ) σε περιπτώσεις πράξεων διαχείρισης υδάτων και διατήρησης υδάτινων πόρων που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες ή υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών ύδατος Ν.5037/2024, όπως ισχύει (π.χ. Σχέδια Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, έργα ορεινής υδρονομίας, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, μέτρα προστασίας κρίσιμων υποδομών κλπ).

(Το κριτήριο είναι τριαδικό (Ναι/Όχι/Δεν εφαρμόζεται)).

- **Αποτελεσματικότητα:**

Εξετάζεται η συμβολή της προτεινόμενης πράξης στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών, όπως προσδιορίζονται στον ειδικό στόχο ή σε επίπεδο δράσης.

Ο βαθμός συμβολής εκφράζεται ως το πηλίκο των τιμών ενός δείκτη εκροής για την πράξη προς το δείκτη εκροής που αναφέρεται στην πρόσκληση. Η ΔΑ δύναται να αναφέρει στην πρόσκληση το δείκτη εκροής του ειδικού στόχου, ή εναλλακτικά το δείκτη εκροής της δράσης όπως αυτός έχει προκύψει από την εξειδίκευση των δράσεων. $P_n = (\text{δείκτης εκροής της πράξης}) / (\text{δείκτης εκροής ειδικού στόχου ή δράσης})$.

Εφόσον η προτεινόμενη πράξη συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών η ΔΑ δύναται στην πρόσκληση να:

- καθορίσει ένα δείκτη εκροής, βάσει του οποίου εξετάζεται η συμβολή της πράξης σε σχέση με τον ειδικό στόχο.

- θέσει συντελεστές στάθμισης στους δείκτες εκροών για να υπολογίσει το συνολικό πηλίκο $P_n = \alpha \times P_{n1} + \beta \times P_{n2} + \dots$ όπου $\alpha, \beta, \dots$ οι συντελεστές στάθμισης. Στην περίπτωση αυτή η ΔΑ καθορίζει τους συντελεστές.

(Το κριτήριο αυτό είναι δυαδικό με αντιστοίχιση σε ποσοτικές τιμές ή βαθμολογούμενο εφόσον απαιτηθεί).

- **Αποδοτικότητα:**

Εξετάζεται η βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης (προτεινόμενος προϋπολογισμός πράξης) και της επίτευξης των στόχων (αναμενόμενες εκροές της προτεινόμενης πράξης). Η αποδοτικότητα εκφράζεται ως το πηλίκο $P_n = (\text{δείκτης εκροής της πράξης} / \text{δείκτης εκροής ειδικού στόχου ή δράσης})$ προς (προϋπολογισμό πράξης / προϋπολογισμό ειδικού στόχου ή δράσης). Ο προϋπολογισμός του ειδικού στόχου ή της δράσης είναι ο προϋπολογισμός που αναφέρεται στην πρόσκληση και έχει προκύψει από την εξειδίκευση των δράσεων. Εφόσον η προτεινόμενη πράξη συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών, η ΔΑ δύναται στην Πρόσκληση να:

- καθορίσει ένα δείκτη εκροής, βάσει του οποίου εξετάζεται η συμβολή της πράξης σε σχέση με τον ειδικό στόχο.
- θέσει συντελεστές στάθμισης και να υπολογίσει το συνολικό πηλίκο P_n όπως παρουσιάστηκε παραπάνω.

(Το κριτήριο αυτό είναι δυαδικό με αντιστοίχιση σε ποσοτικές τιμές ή βαθμολογούμενο εφόσον απαιτηθεί).

- **Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση**

Ο δικαιούχος θα πρέπει να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα/αποτελέσματα της προτεινόμενης πράξης θα αξιοποιηθούν.

Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση μίας πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

Σε περίπτωση πράξεων υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δικαιούχος, εκτός από την αναφορά του αρμόδιου φορέα για τη λειτουργία και συντήρηση (βλέπε σχετικό κριτήριο 1ης ομάδας κριτηρίων) θα πρέπει να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και πόρους ή μηχανισμούς προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία.

Σε περίπτωση αξιολόγησης έργων, για τα οποία απαιτείται λειτουργία, περιβαλλοντική παρακολούθηση, συντήρηση ή/και μετέπειτα φροντίδα, ο δικαιούχος θα πρέπει να περιλαμβάνει στο ΤΔΠ κατάλληλες πληροφορίες για τη διασφάλισή τους, ανεξαρτήτως του αν χρηματοδοτείται η σχετική δαπάνη. Τεκμηριώνεται επίσης με βεβαίωση-δήλωση του φορέα για την ανάληψη της λειτουργίας και συντήρησης του έργου, συνημμένη στην υποβολή πρότασης για χρηματοδότηση, καθώς και έκθεση για τη διασφάλιση της λειτουργίας και την παρακολούθηση της πράξης. **Το απαιτούμενο κάθε φορά κόστος συντήρησης ή / και λειτουργίας θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι διατίθεται από τον αρμόδιο προς τούτο φορέα / δικαιούχο (πχ μέσω εγγραφής του σε ετήσιο ή πολυετή προϋπολογισμό κλπ).**

Στις περιπτώσεις που η πράξη παράγει καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή της η ΔΑ εξετάζει εάν καλύπτονται οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης, βάσει των χρηματοοικονομικών στοιχείων που υποβάλλει ο δικαιούχος σύμφωνα με τα στοιχεία που ζητούνται από την πρόσκληση.

Σε περίπτωση πράξεων που δεν αφορούν σε επενδύσεις υποδομών ή παραγωγικές επενδύσεις θα πρέπει να επεξηγείται ο τρόπος αξιοποίησης των αποτελεσμάτων. Κατά περίπτωση και ανάλογα με τον τύπο των δράσεων η ΔΑ προσδιορίζει στην πρόσκληση τα απαραίτητα στοιχεία/ τεκμήρια που απαιτούνται για την αξιολόγηση αυτού του κριτηρίου.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Καινοτομία:**

Για ορισμένες κατηγορίες δράσεων, η ΔΑ μπορεί να εισάγει στην πρόσκληση κριτήρια για την αξιολόγηση της καινοτομίας μίας προτεινόμενης πράξης. Το κριτήριο αφορά κατηγορίες δράσεων που στοχεύουν στην καινοτομία και εξετάζεται εφόσον τίθεται η υποχρέωση καινοτομίας μέσω της οικείας πρόσκλησης.

(Το κριτήριο είναι τριαδικό (Ναι/Όχι/Δεν εξετάζεται)).

3.2.4 4η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Ωριμότητα

Τα κριτήρια αυτά καλύπτουν:

- **Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της πράξης:**

Ο ελάχιστος βαθμός ωριμότητας των πράξεων εξειδικεύεται στην οικεία Πρόσκληση.

Ανάλογα με τις απαιτήσεις της οικείας πρόσκλησης, εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της πράξης από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών προετοιμασίας (μελέτες, έρευνες, εγκρίσεις μελετών, τεύχη δημοπράτησης, κ.λπ.) για την έναρξη της υλοποίησής της. Η αξιολόγηση της ωριμότητας της προτεινόμενης πράξης μπορεί να διενεργείται ανά υποέργο και ιδιαίτερα εκείνων που την επηρεάζουν περισσότερο. Η εκτίμηση της συνολικής ωριμότητας της πράξης προκύπτει ανάλογα με το είδος και τη φύση της πράξης και τις απαιτούμενες αλληλουχίες ανάμεσα στα υποέργα.

Τεκμηριώνεται με εγκριτικές αποφάσεις μελετών, αναλόγως του συστήματος δημοπράτησης, **σχέδια τευχών δημοπράτησης** ή εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης κ.ά. βάσει απαιτήσεων της Πρόσκλησης.

Σε περίπτωση υποέργου που ήδη δημοπρατείται, προσκομίζεται η διακήρυξη δημοπρασίας και τυχόν πρακτικά των επιτροπών διαγωνισμού. Σε περίπτωση συμβασιοποιημένου υποέργου προσκομίζεται τα απαραίτητα στοιχεία (π.χ. σύμβαση και τα συμβατικά τεύχη. Σε κάθε περίπτωση η ΔΑ διενεργεί τους ανάλογους ελέγχους (κατασταλτικά) επί των προσκομισθέντων στοιχείων, εφαρμόζονται, τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες έγκρισης σταδίων δημοσίων συμβάσεων του Εγχειριδίου Διαδικασιών του ΣΔΕ.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

- **Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών:**

Ο ελάχιστος βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών των πράξεων εξειδικεύεται στην οικεία Πρόσκληση.

Ανάλογα με τις απαιτήσεις της οικείας πρόσκλησης, εξετάζεται ο βαθμός προόδου συγκεκριμένων διοικητικών ή άλλων ενεργειών, πέραν αυτών που εξετάζονται στο πλαίσιο των ενεργειών ωρίμανσης, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης (πχ διαδικασία απόκτησης γης, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις από συμβούλια κ.λπ.).

Η τεκμηρίωση γίνεται με προσκόμιση και έλεγχο στοιχείων κυριότητας γηπέδων και κτιρίων (συμβόλαια, κτηματολογικές βεβαιώσεις κλπ) ή και εγγράφων που αποδεικνύουν την εκκίνηση ή και ολοκλήρωση διαδικασιών απαλλοτρίωσης ή μίσθωσης.

(Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)).

Η διαδικασία αξιολόγησης εφαρμόζεται διαδοχικά για τις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων με τη σειρά από 1^η έως 4^η ομάδα κριτηρίων. Σε περίπτωση που πρόταση αποκλείεται σύμφωνα με το αποτέλεσμα αξιολόγησης μιας ομάδας κριτηρίων, η ΔΑ διακόπτει την αξιολόγηση. Ωστόσο, μπορεί να προβεί στην αξιολόγηση και άλλων κατηγοριών κριτηρίων ώστε η αιτιολογημένη απόρριψη της πρότασης να περιλαμβάνει κρίση σε μεγαλύτερο εύρος της πρότασης. Μια τέτοια επιλογή μπορεί κατά περίπτωση να είναι χρήσιμη προκειμένου να υποδειχθούν στον δυνητικό τελικό δικαιούχο και άλλες ελλείψεις και αδυναμίες της πρότασής του για το ενδεχόμενο μελλοντικής επανυποβολής της.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καθώς και η τεκμηρίωση κάθε κριτηρίου καταγράφεται συμπληρώνοντας το Φύλλο Αξιολόγησης της Πράξης το οποίο υπογράφεται αρμοδίως και εισάγεται στο ΟΠΣ.

Στο Παράρτημα Α παρατίθενται τα Κριτήρια Ελέγχου Πληρότητας και Επιλεξιμότητας (Στάδιο Α') και τα Κριτήρια Αξιολόγησης Προτάσεων (Στάδιο Β') στο πλαίσιο Μεθοδολογίας Άμεσης Αξιολόγησης, για τις Προτεραιότητες 05 «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων» και 10 «Βιώσιμη διαχείριση και ανθεκτικότητα υδάτινων πόρων» του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027

